

अनेकांत एज्युकेशन सोसायटीचे,
तुळजाराम चतुर्वंद महाविद्यालय,
बारामती
(कला विज्ञान व वाणिज्य)
स्वायत्त महाविद्यालय

एफ.वाय.बी.कॉम.

विषय – मराठी

••• अभ्यासक्रम •••

शैक्षणिक वर्ष – जून २०१९ पासून

उद्दिष्ट्ये

- १) वाणिज्य विषयाच्या विद्यार्थ्यांना मराठीचा विविध व्यवहार क्षेत्रात प्रभावी वापर कसा करावा या विषयाचे ज्ञान देणे.
- २) विविध क्षेत्रातील भाषा व्यवहाराचे स्वरूप व गरज समजावून देणे.
- ३) प्रशासनिक कामकाजामध्ये मराठीचा प्रभावी वापर कसा होतो हे विद्यार्थ्यांना समजावून देणे
- ४) प्रसारमाध्यमांसाठी मराठीचा प्रभावीपणे वापर कसा करावा हे विद्यार्थ्यांकडून प्रत्यक्ष तयारी करवून घेणे व प्रसारमाध्यमांच्या स्वरूपाची माहिती करून देणे.
- ५) मराठीचा सरकारी कामकाजामध्ये राजभाषा म्हणून होणारा वापर आणि त्याची गरज विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आणून देणे.
- ६) मराठीचे स्थान, कायर्लियीन भाषेचे स्वरूप आणि मराठीतून लेखन करताना येणा—या अडचणी, अर्थकारण व वाणिज्यविषयक दृष्टिकोन मराठीतून परिणामकारकरित्या कसा मांडता येईल, यादृष्टीने विद्यार्थ्यांची तयारी करून घेणे.

अभ्यासक्रम

(सत्र - १ ले)

(एकूण गुण - ५०)

घटक - १ पाठ्यपुस्तक यशोगाथा - डॉ.प्र.चिं. शेजवलकर या पुस्तकातील निवडक

पाच लेख (प्रथम सत्रासाठी)

क्रेडिट - १

एकूण १६ तास

गुण २०

- १) अभिनय समग्र - डॉ.श्रीराम लागू
- २) गानतपस्वी - लता मंगेशकर
- ३) कर्मयोगी शिक्षणतज्ज्ञ - डॉ. रघुनाथ माशेलकर
- ४) प्रख्यात धन्वंतरी - डॉ.ह.वि.सरदेसाई
- ५) राष्ट्रीय कीर्तीचे शास्त्रज्ञ - डॉ.रघुनाथ माशेलकर

घटक - २

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी / प्रशासनिक मराठी

गुण १५

क्रेडिट - २

एकूण ०८ तास

- १) अर्जलेखन
- २) कार्यालयीन टिप्पणी लेखन
- ३) इतिवृत्त लेखन
- ४) घोषणापत्रक
- ५) निविदा
- ६) माहितीपत्रक

घटक - ३

भाषिक कौशल्य / कार्यक्रम संयोजन कौशल्य

गुण १५

क्रेडिट - ३

एकूण ०८ तास

- १) निबंध लेखन
- २) सारांश लेखन
- ३) सूत्रसंचालन

प्रात्यक्षिक

(एकूण १६ तास)

(एकूण गुण — ५०)

१) विद्यार्थ्यांकडून नोकरीसाठी अर्ज लेखन करून घेणे.

गुण १०

२) विद्यार्थ्यांची वैयक्तिक माहिती आकर्षक आणि सुटसुटीत पद्धतीने तयार करण्याचे कौशल्य विकसित करणे.

गुण १०

३) आपल्या परिसरातील कोणत्याही एका यशस्वी व्यक्तीची यशोगाथा लिहून सादरीकरण करणे. गुण

१०

४) विद्यार्थ्यांना वर्गात ऐनवेळी विषय देवून निवंध लेखन करून घेणे.

गुण १०

५) चित्रपट/नाटक / ग्रंथ परिचय (वाणिज्य क्षेत्राशी संबंधित)

गुण १०

(सत्र — २ रे)

(एकूण गुण — ५०)

घटक — ४ पाठ्यपुस्तक यशोगाथा — डॉ.प्र.चि.शेजवलकर या पुस्तकातील निवडक

पाच लेख (द्वितीय सत्रासाठी)

गुण २०

क्रेडिट — ४

एकूण १६ तास

- १) सर्जनशील उद्योजक
- २) आयुर्वेदाचार्य —डॉ. बालाजी तांबे
- ३) अनाथांची आई — सिंधुताई सपकाळ
- ४) यशस्वी उद्योजक — श्री. हुकमीचंद व सौ.कमल चोगडिया
- ५) क्रिकेट सम्मान — सचिन ठेंडुलकर

घटक — ५ व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

गुण १५

क्रेडिट — ५

एकूण ०८ तास

- १) प्रसार माध्यमांसाठी (वर्तमानपत्र , आकाशवाणी , दूरदर्शन) जाहिरात लेखन
- २) वाणिज्यविषयक पारिभाषिक संज्ञा
- ३) बातमी लेखन

घटक — ६ संवाद लेखन

गुण १५

क्रेडिट — ६

एकूण ०८ तास

- १) सुचविलेल्या प्रसंगावर आधारित संवाद लेखन
- २) ई—मेल तयार करणे आणि त्याचा वापर करणे.
- ३) अर्थविषयक ब्लॉग लिहिणे. (विकिपिडियावर माहिती लेखन करणे)

प्रात्यक्षिक

(एकूण १६ तास)

(एकूण गुण — ५०)

१) आपल्या परिसरातील लघुउद्योग, गृहउद्योग, कुटीरउद्योगामध्ये कार्यरत स्त्री—पुरुषांची
यशोगाथा लिहिणे.

गुण

१०

२) ऐनवेळी विषय देवून विद्यार्थ्यांकडून घोषवाक्य तयार करून घेणे.

गुण

१०

३) विद्यार्थ्यांमध्ये चालू घडामोडींवर विषय देवून अर्थपूर्ण गटचर्चा घडवून आणणे

गुण

१०

(दोन किंवा अधिक विद्यार्थी)

४) विकिपिडीयावर स्वतःचे खाते उघडून माहितीविषयक ब्लॉग कसे तयार करावे
या विषयी विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष संगणक प्रयोग शाळेत माहिती देणे.

गुण

१०

५) ऐनवेळी विषय देवून विद्यार्थ्यांकडून वेगवेगळ्या प्रसारमाध्यमांसाठी जाहिरात लेखन करून घेणे. गुण

१०

संदर्भग्रंथ —

१) यशोगाथा — डॉ. प्र. चि. शेजवलकर

२) व्यावहारिक मराठी — डॉ. सयाजीराजे मोकाशी, डॉ. रंजना नेमाडे

३) व्यावहारिक मराठी — डॉ. ल. रा. नसिराबादकर (फडके प्रकाशन कोल्हापुर)

४) व्यावहारिक मराठी — पुणे विद्यापीठ प्रकाशन

५) व्यावहारिक मराठी भाषा — शरदिनी मोहिते

६) प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा — संपा. डॉ. भास्कर शेळके

७) मराठी भाषा, उपयोजन आणि सर्जन — प्रा. सुहास कुमार बोबडे

८) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये — य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक

९) मराठी भाषेतील संवाद कौशल्ये — य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक

१०) व्यावहारिक मराठी — डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रेय पुडे

११) उपयोजित मराठी — डॉ. केतकी मोडक, प्रा. सुजाता शेणई, प्रा. संतोष शेणई

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce,
Baramati**

Autonomous

Course Structure For F. Y. B.COM. MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	MAR1523	व्यावहारिक व उपयोजित मराठी	3
II	MAR1623	व्यावहारिक व उपयोजित मराठी	3

SYLLABUS (CBCS) FOR F. Y. B. COM. MARATHI (w.e. from June, 2019)

Academic Year 2019-2020

Class : F.Y. B. COM. (MARATHI- Semester- I)

Paper Code: MAR1523

Paper : Additional Paper

Title of Paper : व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

Credit : 3

No. of lectures: 48

A) Learning Objectives:

- १) वाणिज्य विषयाच्या विद्यार्थ्यांना मराठीचा विविध व्यवहार क्षेत्रात प्रभावी वापर कसा करावा या विषयाचे ज्ञान देणे.
- २) प्रशासनिक कामकाजामध्ये मराठीचा प्रभावी वापर कसा होतो हे विद्यार्थ्यांना समजावून देणे.
- ३) मराठीचा सरकारी कामकाजामध्ये राजभाषा म्हणून होणारा वापर आणि त्याची गरज विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आणून देणे.
- ४) विविध व्यवहारामध्ये मराठीचे स्थान, कार्यालयीन भाषेचे स्वरूप यादृष्टीने विद्यार्थ्यांची तयारी करून घेणे.

B) Learning Outcome:

कार्यालयात प्रशासकीय व्यवहार करताना विद्यार्थ्यांना मराठीचा विनचूक आणि प्रभावी वापर करता येईल.

TOPICS/CONTENTS:

षटक – १ पाठ्यपुस्तक यशोगाथा – डॉ.प्र.चिं. शेजवलकर या पुस्तकातील निवडक पाच लेख **एकूण २४तास**

- १.१ अभिनय सम्प्रट – डॉ.श्रीराम लागू
- १.२ गानतपस्वी – लता मंगेशकर
- १.३ कर्मयोगी शिक्षणतळ – डॉ. रघुनाथ माशेलकर
- १.४ प्रख्यात धन्वंतरी – डॉ.ह.वि.सरदेसाई
- १.५ राष्ट्रीय कीर्तीचे शास्त्रज्ञ – डॉ.रघुनाथ माशेलकर

षटक – २ व्यावहारिक व उपयोजित मराठी /प्रशासनिक मराठी **एकूण १२तास**
२.१ अर्जलेखन

- २.२ कार्यालयीन टिप्पणी लेखन
- २.३ इतिवृत्त लेखन
- २.४ घोषणापत्रक
- २.५ निविदा
- २.६ माहितीपत्रक

घटक — ३	भाषिक कौशल्य / कार्यक्रम संयोजन कौशल्य	एकूण १२तास
	३.१ निबंध लेखन	
	३.२ सारांश लेखन	
	३.३ सूत्रसंचालन	

संदर्भग्रंथ —

- १) यशोगाथा — डॉ.प्र.चि.शेजवलकर
- २) व्यावहारिक मराठी — डॉ.संगाजीराजे मोकाशी , डॉ.रंजना नेमाडे
- ३) व्यावहारिक मराठी — डॉ.ल.स.नसिराबादकर (फडके प्रकाशन कोल्हापुर)
- ४) व्यावहारिक मराठी — पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
- ५) व्यावहारिक मराठी भाषा — शरदिनी मोहिते
- ६) प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा — संपा.डॉ.भास्कर शेळके
- ७) मराठी भाषा , उपयोजन आणि सर्जन — प्रा.सुहास कुमार बोबडे
- ८) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये — य.च.म.मु.विद्यापीठ नाशिक
- ९) मराठी भाषेतील संवाद कौशल्ये — य.च.म.मु.विद्यापीठ नाशिक

*****

SYLLABUS (CBCS) FOR F. Y. B. COM. MARATHI (w.e. from June, 2019)

Academic Year 2019-2020

Class : F.Y. B. COM. (MARATHI- Semester- II)

Paper Code: MAR1623

Paper : Additional Paper

Title of Paper : व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

Credit : 3

No. of lectures: 48

A) Learning Objectives:

- १) प्रसारमाध्यमांसाठी मराठीचा प्रभावीपणे वापर कसा करावा हे विद्यार्थ्यांकडून प्रत्यक्ष तयारी करवून घेणे व प्रसारमाध्यमांच्या स्वरूपाची माहिती करून देणे.
- २) विविध क्षेत्रातील भाषा व्यवहाराचे स्वरूप व गरज समजावून देणे.
- ३) मराठीतून लेखन करताना येणा—या अडचणी, अर्थकारण व वाणिज्यविषयक दृष्टिकोन मराठीतून परिणामकारकरित्या कसा मांडता येईल यादृष्टीने विद्यार्थ्यांची तयारी करून घेणे.

B) Learning Outcome:

कार्यालयात प्रशासकीय व्यवहार करताना विद्यार्थ्यांना मराठीचा प्रभावी वापर करता येईल.

TOPICS/CONTENTS:

घटक — ४ पाठ्यपुस्तक यशोगाथा — डॉ.प्र.चि.शेजवलकर या पुस्तकातील निवडक

पाच लेख

एकूण २४ तास

- ४.१) सर्जनशील उद्योजक
- ४.२) आयुर्वेदाचार्य —डॉ. बालाजी तांबे
- ४.३) अनाथांची आई — सिंधुताई सपकाळ
- ४.४) यशस्वी उद्योजक — श्री. हुकमीचंद व सौ.कमल चोरडिया
- ४.५) क्रिकेट समग्रट — सचिन तेंडुलकर

घटक — ५ व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

एकूण १२ तास

- ५.१ प्रसार माध्यमांसाठी (वर्तमानपत्र , आकाशवाणी , दूरदर्शन) जाहिरात लेखन
- ५.२ वाणिज्यविषयक पारिभाषिक संज्ञा
- ५.३ बातमी लेखन

घटक — ६ संवाद लेखन

एकूण १२ तास

- ६.१ सुचिविलेल्या प्रसंगावर आधारित संवाद लेखन
- ६.२ ई—मेल तयार करणे आणि त्याचा वापर करणे.
- ६.३ अर्थविषयक ब्लॉग लिहिणे. (विकिपिडियावर माहिती लेखन करणे

संदर्भग्रंथ —

- १) यशोगांशा — डॉ.प्र.चि.शेजवलकर
- २) व्यावहारिक मराठी — डॉ.सयाजीराजे गोकाशी , डॉ.रंजना नेमाढे
- ३) व्यावहारिक मराठी — डॉ.ल.रा.नसिगबादकर (फडके प्रकाशन कोल्हापुर)
- ४) व्यावहारिक मराठी — पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
- ५) व्यावहारिक मराठी भाषा — शरदिनी मोहिते
- ६) प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा — संपा.डॉ.भास्कर शेळके
- ७) मराठी भाषा , उपयोजन आणि सर्जन — प्रा.सुहास कुमार बोबडे
- ८) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये — य.च.म.गु.विद्यापीठ नाशिक
- ९) मराठी भाषेतील संवाद कौशल्ये — य.च.म.गु.विद्यापीठ नाशिक
- १०) व्यावहारिक मराठी — डॉ. कल्याण काळे , डॉ.दत्तात्रेय पुणे
- ११) उपयोजित मराठी — डॉ. केतकी मोडक , प्रा.सुजाता शेणई, प्रा.संतोष शेणई

*****